

نویسنده: حکیم نعیم

تاریخ ۲۷/۱۲/۲۰۰۷

وزارت خارجه امریکا افشا میکند:

تلاش های ناکام "سردار سرخ" برای جلب حمایت امریکا قبل از کودتای ۲۶ سرطان ۱۳۵۲

ادعا های زیادی در مورد نقش شوروی سابق در کودتای ۲۶ سرطان ۱۳۵۲ به رهبری محمد داود وجود دارد. هر چند با در نظر داشت وابستگی مطلق حزب نامنهاد دموکراتیک خلق به شوروی و اتحاد نافرجام محمد داود با جناح پرچم آن، نمیتوان نقش شوروی سابق را در کودتای ۲۶ سرطان نادیده گرفت، اما اتحاد داود- پرچم نقش کشورهای دیگر خارجی بخصوص امریکا را در کودتای سرطان ۱۳۵۲ که منجر به تغیر رژیم شاهی به جمهوری شد، در حاشیه قرار داده است.

سندی که در بانک معلوماتی آرشیف امنیت ملی امریکا موجود است و بنا بر خواهش پوهنتون جورج واشنگتن و با استفاده از قانون آزادی معلومات در امریکا به دسترس عامه قرار گرفته است، از تلاش های ناکام محمد داود، درست به مانند زمان صدارتش، در بدست آوردن حمایت امریکا از یک کودتای احتمالی پرده بر میدارد.

این سند که از طرف شخص خود رابرت نیومن سفیر وقت امریکا در کابل تهیه شده است، در اواخر ماه مارچ ۱۹۷۲ میلادی، مطابق ماه حمل ۱۳۵۱ هجری شمسی، تقریباً یک و نیم سال قبل از کودتای سرطان سال ۱۳۵۲ هجری شمسی به وزارت خارجه امریکا ارسال شده است. در این سند، ملاقات های پنهانی شخص سفیر آقای نیومن با سید وحید عبدالله فرد بسیار نزدیک به داود و بعد ها معاون پر قدرت وزارت خارجه رژیم جمهوریت که در زمان شاه نیز در وزارت خارجه کار میکرده است، افشا شده است. در سند آقای رابرت نیومن بعد از ارزیابی اوضاع بحرانی سیاسی - اقتصادی افغانستان و رویداد های احتمالی در آینده تذکر داده است " که آقای وحیدعبدالله که یکی از نزدیکان محمد داود بشمار میرود، شخصاً در اقامت گاه سفارت آمده و عکس العمل احتمالی امریکا را در مورد به قدرت آمدن محمد داود پرسید. سفیر نیومن پرسیده است: " آیا آقای عبدالله بنابر دستور و خواست داود این سوال را مطرح میکند یا خیر؟ " وحید عبدالله جواب داده است: " که محمد داود میداند، که من اینجا هستم. " بعداً به تاریخ ۲۷ مارچ همان سال آقای وحید عبدالله سوالاتی را که مستقیماً محمد داود پرسیده و عبارت بوده از اینکه:

" روش امریکا در مورد به قدرت آمدن دوباره محمد داود چی خواهد بود؟ آیا دولت امریکا موافق خواهد بود اگر محمد داود بحیث رئیس دولت به قدرت بیاید و محمد داود و محمد نعیم میتوانند در این مورد روی امریکا حساب کنند؟ و آیا امریکا کمک های مادی و معنوی خود را به افغانستان ادامه داده از استقلال افغانستان دفاع خواهد کرد؟ " ، به سفیر نیومن فرستاده است.

اینکه جواب دقیق دولت امریکا به خواست های محمد داود چی بوده است، نیاز به تحقیق و پژوهش بیشتر دارد. فقط، با وجود اینکه، هر چند آقای نیومن در نتیجه گیری اش در آخر سند خواهان دوام ارتباط غیر مستقیم با وحید عبدالله

شده است، و امکان موفقیت محمد داود را برای بدست آوردن قدرت بعید نخوانده است، باز هم میشود نتیجه گرفت که دولت امریکا با بی تفاوتی توأم با شک و گمان با محمد داود و همکارانش برخورد نموده است. با درک اینکه امریکا از نزدیکی محمد داود با شوروی سابق به خوبی آگاهی داشت و شاید هم با یک بی تفاوتی آگاهانه در مقابل محمد داود زمینه را برای پلان های خونین بعدی خود در افغانستان مساعد ساخته است. تمامی نقاط مبهم کودتای محمد داود که سر آغاز فرهنگ منحوس کودتا گرایی در کشور ما بشمار میرود، میتواند با افشاگری های صادقانه و دلسوزانه، و بدور از قهرمان سازی های قبیله گرایانه، کسانی که به شکلی از اشکال در کودتای ۲۶ سرطان نقش مهم داشتند و با رژیم محمد داود همکار بودند، روشن شود. که شاید هم این پیگانه خدمت "عالیجنابان" برای نسل گیچ و سرگردان وطن ما، قبل از مرگشان باشد.

ختم

DECLASSIFIED

Authority *MND 969030*
By *ll* NARA Date *10-19-01*

POL AFG

XR POL AFG-US

Department of State

TELEGRAM

SECRET 196

PAGE 01 KABUL 01806 310821Z

16
ACTION SS-25

INFO OCT-01 /026 W

060515

R 310400Z MAR 72
FM AMEMBASSY KABUL
TO SECSTATE WASHDC 8337

S E C R E T KABUL 1806

EXDIS

FROM AMBASSADOR

SUBJECT: AFGHANISTAN - POLITICAL UNCERTAINTIES

SUMMARY. VAGUE ATMOSPHERE OF POLITICAL CRISIS HAS BEEN DEVELOPING KABUL IN RECENT DAYS, THOUGH KNOWN FACTORS DO NOT SEEM WARRANT AS MUCH MALAISE AS EXISTS. MINHEALTH RESIGNATION PRIVATELY CONFIRMED AND OTHER NEAR RESIGNATIONS RELIABLE REPORTED. APPROACH TO AMBASSADOR THROUGH INTERMEDIARY FROM FORMER PM PRINCE DAUD QUERYING US ATTITUDE TOWARD POSSIBILITY HIS RETURN TO POWER. ACTION REQUESTED: DEPT COMMENTS ON PROPOSED LINE TO FOLLOW IN RESPONSE DAUD APPROACH. END SUMMARY.

1. THERE IS AN ILL-DEFINED POLITICAL CRISIS IN KABUL WHICH APPEARS DEEPER THAN AVAILABLE FACTS AND KNOWN FACTORS WARRANT. ELEMENTS ARE CONTINUED UNIVERSITY STANDSTILL, SLUGGISH ECONOMY, HIGH FOOD PRICES IN SPOTS AND UNEVEN DISTRIBUTION, SUGAR SHORTAGE, AS WELL AS CONFIRMED (THOUGH POSSIBLY NOT ACCEPTED) RESIGNATION MINISTER OF HEALTH AND REPORTED CONSIDERATION OF RESIGNATION BY MINISTERS OF EDUCATION AND INTERIOR. ADDITIONAL FACTORS ARE GOVERNMENT'S "HOLD-THE-LINE" POLICY ON PUSHTUNISTAN WHICH CRITICS INTERPRET AS FURTHER EVIDENCE OF RGA INDECISIVENESS, STORIES OF HIGH LEVEL CORRUPTION, ADMINISTRATION MALFUNCTION AND CONTINUED ABSENCE PARLIAMENTARY QUORUM.

2. TO THE LONG-TERM RESIDENT, WHICH I HAVE BECOME, NONE OF THESE ITEMS SEEMS UNUSUAL OR EXCEPTIONALLY GRAVE.

SECRET

NOT TO BE REPRODUCED WITHOUT THE AUTHORIZATION OF THE EXECUTIVE SECRETARY

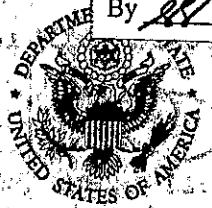
EXDIS
EXDIS
EXDIS
EXDIS
EXDIS

KABUL 1806, 3-317Z

DECLASSIFIED

Authority IND 969030

By RS NARA Date 10-19-01

Department of State

TELEGRAM

SECRET

PAGE 02 KABUL 01806 310821Z

MOREOVER THE ABOVE LIST DOES A DISTINCT INJUSTICE TO MANY REAL RGA ACCOMPLISHMENTS OF WHICH DEPT IS AWARE. AND YET THERE IS AN ATMOSPHERE HERE OF LASSITUDE, OF RESIGNATION, AS IF THE ELAN VITAL OF THE GOVERNMENT HAS BECOME EXHAUSTED, AND THERE IS GROWING CRITICISM OF THE KING AND HIS ALLEGED INABILITY OR UNWILLINGNESS TO MAKE DECISIONS.

3. AGAINST THIS BACKGROUND THE FOLLOWING SHOULD BE EVALUATED:

ITEM - ON MARCH 11, WAHID ABDULLAH, DIRECTOR OF INFORMATION, MFA, CAME TO RESIDENCE AT HIS SUGGESTION. WAHID IS WELL KNOWN TO US AS LONG TIME FERVENT SUPPORTER AND BOOSTER OF FORMER PM PRINCE DAUD. AT THAT TIME HE ASKED ME WHAT WOULD BE USG REACTION TO DAUD'S RE-ASSUMPTION OF POWER. IN RESPONSE I INQUIRED WHETHER HE WAS ASKING UNDER INSTRUCTIONS FROM DAUD. HE STATED CRYPTICALLY "DAUD KNOWS I AM HERE." I THEN STATED THAT INTERNAL AFFAIRS AFGHANISTAN NOT REPEAT NOT PROPER MATTER FOR ME TO COMMENT ON.

ITEM - ON MARCH 27, WAHID SENT ME THROUGH EMBASSY OFFICER FOLLOWING QUESTIONS AS COMING DIRECTLY FROM DAUD, AS RESULT CONVERSATION PREVIOUS DAY BETWEEN PRINCE DAUD, PRINCE NAIM AND WAHID.

A. WHAT IS ATTITUDE OF US RE: DAUD'S POSSIBLE RE-ASSUMPTION OF POWER?

B. COULD DAUD/NAIM COUNT UPON SYMPATHY OF USG IF DAUD BECOMES HEAD OF GOVERNMENT?

C. WOULD US THEN CONTINUE TO SUPPORT AFGHANISTAN ECONOMICALLY AND MORALLY?

D. WILL US SAFEGUARD AFGHAN NATIONAL INDEPENDENCE?

ITEM - NHK 3262 OF MARCH 28 CONFIRMING DAUD CRITICISM OF FAILURE GOVERNMENT TO ACT AND NOT REPEAT NOT RULING OUT DAUD RETURN TO POWER.

4. MY EVALUATION IS AS FOLLOWS:

(1) WE HAVE ABSOLUTELY NO REPEAT NO INDICATION OF ANY IMPENDING DRASTIC CHANGE, COUP OR SIMILAR; (2) WE ARE GENERALLY DOUBTFUL OF WAHID'S ACCURACY AND SENSE OF PROPORTION IN REPORTING. CERTAINLY THERE IS A LARGE SELF-SERVING ELEMENT IN ALL WAHID'S ACTIONS, BUT (UNDERSCORE) (A) NEVER BEFORE HAVE SUCH QUESTIONS FROM

SECRET

REPRODUCED WITHOUT THE AUTHORIZATION OF THE EXECUTIVE SECRETARY

DECLASSIFIED

Authority MND 969030

By RS NARA Date 10-19-01

Department of State

TELEGRAM

SECRET

PAGE 04 KABUL 01806 310821Z

SAY THAT ABOVE IS ALL HE IS AUTHORIZED TRANSMIT.

9. REQUEST COMMENTS AND GUIDANCE.

10. DEPT. AT ITS DISCRETION, MAY WISH REPEAT TEHRAN,
ISLAMABAD. GP-3.
NEUMANN

SECRET

BE REPRODUCED WITHOUT THE AUTHORIZATION OF THE EXECUTIVE SECRETARY

EXDIS
EXDIS
EXDIS
EXDIS
EXDIS